

Стопанска академия „Д. А. Ценов“
Гр. Свищов

ДИПЛОМНА РАБОТА

НА ТЕМА:

„СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ МЕЖДУ ЕС И НАФТА“

Изготвил: .....

Международен бизнес и мениджмънт

Фак.№ .....

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД

**ГЛАВА 1 ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ – ОСНОВНИ ДОГОВОРИ И
СПОРАЗУМЕНИЯ**

1.1. Европейски институции

1.2. Мисия

1.3.ЕС и България

1.4.Текуща ситуация

**ГЛАВА 2 СЕВЕРНОАМЕРИКАНСКО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА СВОБОДНА
ТЪРГОВИЯ (НАФТА)**

2.1 Мисия

2.2. Текуща ситуация

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

УВОД

Развитието на интеграционните процеси съставлява един от най-важните елементи на международните отношения във втората половина на 20 век и началото на 21 век. Към днешна дата те са се превърнали в неразделна част от съвременния свят и световната икономика. Икономическата интеграция завзема на нови региони по земното кълбо, и на прага на XXI век може да се нарече т. нар. нов регионализъм.

Регионалните споразумения, които са създадени през 1990 г., са изключително разнообразни. Те работят в различни области на международните отношения, и често са регионални в преносен смисъл смисъл на думата. Историята на формирането на тези блокове, на принципите и целите на тяхната работа е дълбоко индивидуален. Въпреки това, общият брой на съществуващите в момента две организации на регионалната интеграция (и там са около Световната търговска организация (СТО) има повече от 185) е две, които в последното десетилетие са приели вид на модел или идеал за новосъздадените блокове. Това е Северноамериканското споразумение за свободна търговия (NAFTA)¹ и Европейския съюз (ЕС).

Една от специфичните особености на световното стопанство през втората половина на 20 век се явява интензивното развитие на международните икономически отношения. Настъпва разширяване и глобализация на икономическите отношения между отделните страни, между групи страни, икономически групировки, отделни фирми и организации. Структурата на международните икономически отношения е образувана както от двустранни така и от многостранни отношения, а механизмът им включва в себе си правни норми и инструменти по реализацията им (договори, съглашения, харти и др.). Техни субекти

---

¹ В зависимост от контекста, това съкращение може да бъде разшифрован и като Северноамериканското споразумение за свободна търговия.

са държавите, различните формации, в които те участват, както и различните обществени групи, които, осъществявайки дейности на международната сцена, влизат в независими и равноправни отношения помежду си. Мащабите и сложността на цялата система на международните отношения налагат очертаването на нейните подсистеми. Всяка международна подсистема е отделна системна формация в рамките на световните отношения. Отделната подсистема представлява формирания на организиране на отношенията като международни съюзи, организации, интеграционни общности, коалиции, блокове. Европейският съюз и NAFTA се явяват подсистеми на международните икономически отношения. И по-конкретно:

Европейският съюз е уникална наднационална форма на държавно управление, обединяваща 27 европейски държави. Създаден с Договора за Европейския съюз, подписан в Маастрихт на 7 февруари 1992 година, и в сила от 1 ноември 1993 година. Международните съюзи са едни от най-старите форми на международни отношения, възникващи когато има борба и сътрудничество на различни сили. Те могат да се определят като трайна форма на съединяване усилията на участващите в него субекти за постигане на предварително определени общи цели чрез съвместни координирани действия и оказване на взаимна помощ в случай на нужда. Тази форма е много гъвкава, затова може да служи за постигане на всякакви цели: политически, икономически, военни и др. Например: Европейският съюз играе важна роля в много области - от здравеопазване и икономическа политика до отбрана и външна политика. Значителна част от тях произтича от правомощията на Европейската икономическа общност (ЕИО), която Договорът за Европейския съюз преименува в Европейска общност (ЕО). Сред основните задачи на Европейската общност са осигуряването на стабилен общ европейски пазар, обединяваща единна политика в

областта на граничния контрол, борбата с престъпността, земеделието, търговията, риболова, здравеопазването, външните работи, сигурността и други. Единната европейска парична единица евро (използвана в момента от 15 от 27-те страни членки) е в обращение от 2002 година. По своята същност ЕС е общност, основаваща се на солидарността между държавите-членки. Така, според Учредителния договор те трябва да “да укрепват единството на техните икономики и да осигуряват тяхното хармонично развитие посредством намаляване на различията, съществуващи между различните региони и изостаналостта на по-слабо развитите региони”.

Съюзите не увеличават силата на нито една от участващите държави, напротив – те сумират и съединяват силите, променят тяхната посока и ги насочват към общи цели – общ пазар, единна валута, общата външна политика и политика на сигурност, сътрудничество в областта на правосъдието и вътрешните работи.

От друга страна NAFTA е тристранен търговски блок в Северна Америка. Той е създаден от правителствата на САЩ, Мексико и Канада, подписан на 17 декември 1992 г. и е влязъл в сила на 01 януари 1994г . Това е най-големият търговски блок в света. Същността на блоковете е много близка с тази на съюзите. Специфичното, което ги отделя от съюзите, е това че имат неформален характер, не разработват общи стратегии и не създават собствени институционални структури. Става въпрос за неформално целево единство на група субекти, основаващо се на фактически съвпадащи оценки за международната обстановка, на еднакви интереси и позиции. Обикновено включват субекти, сходни по социални, политически и идеологически характеристики. Така това, което обединява САЩ, Канада и Мексико в Северноамериканското споразумение за свободна търговия е да бъде създадена зона за свободна търговия в североамериканското икономи-